

А. М. Талииханова

студ. І курсу економіко-правового факультету, спеціальність «Право»

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Науковий керівник: доцент О. М. Садовська

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В ІНТЕРНЕТ ПРОСТОРІ

Питання захисту персональних даних та забезпечення інформаційної безпеки стала актуальною з розвитком сучасних комунікаційних технологій та інтернету, в цілому; почали розвиватися проблеми використання інтернет ресурсів та використання даних, які інтернет-простір нам надає. Зважаючи на зріст та активне порушення прав на інформацію в інтернеті, розгляд цих питань пропонується в наведених тезах.

Виникнення проблем цього типу почали досліджувати, через виникнення суперечок щодо оприлюднення персональних даних в інтернеті взагалі. Під час реєстрації в соціальних мережах, замовлення товарів через інтернет-сайти та реєстрацію в навісних порталах ми зазначаємо наші персональні данні, номер телефону, e-mail тощо [1]. Але одночасно з цим нам не гарантується зберігання та захист наших персональних даних чи їх недоторканий стан під час використання. Почали траплятися випадки злому сторінок користувачів тих чи інших соціальних мереж, використання даних їх переписок, що так само трапляється з користувачами «месенджерів», в суб'єктів користування цих сайтів відбирають чи крадуть їх інтелектуальну власність.

На законодавчому рівні цю проблему почала вирішувати ООН, що створила Резолюцію «Право на недоторканість особистого життя в цифровому столітті» 18 грудня 2013 року, в якій детально розглядаються права користувачів Інтернет простору.[2]. В ній підкреслюються свободи, які притаманні кожній особистості і, які не можуть порушуватися в Інтернеті також; спонукає санкціонувати покарання на законодавчому рівні, через порушення прав і свобод в Інтернет просторі.

Європейський союз в свою чергу створив «Загальний регламент про захист даних»[3]. Європейська комісія надала загальне визначення терміну «персональні дані»: «Персональні дані — це будь-яка ін-

формація щодо фізичної особи, не залежно від того, чи вона стосується його/її особистого, професійного чи суспільного життя. Це може бути що завгодно, зокрема: ім'я, домашня адреса, фотографія, адреса електронної пошти, банківські реквізити, повідомлення на сайтах соціальних мереж, медична інформація або IP-адреса комп'ютера.» [4]. В загальні засади регламенту також входять права, обмеження та санкції, які накладаються на користувачів Інтернет простору, загалом. Згідно з цим Регламентом суб'єкт має «право на використання псевдонімів», «право на доступ до інтернет-ресурсів», «право на стирання інформації про нього» тощо.

Кожне з наданих вище прав має за ціль охорону даних в інтернеті та запобігання їх використанню без безпосереднього дозволу суб'єкта володіння цієї інформації. За порушення цих прав Регламентом було введено санкції, які обов'язують порушника в особі компанії великого обсягу надати потерпілому 20 000 000 € матеріального відшкодування, чи, якщо це невелике підприємство до 4 % від річного обігу за попередній рік. [3].

Як висновок, можна підкреслити, що в цих документах увага акцентується на збереженні права і свобод людини і громадянина та впроваджується порада на вирішення цієї проблеми через санкції держав. Але, як виключення, зазначається аналіз та втручання держави до персональних даних суб'єкта, якщо це загрожує цілісності держави та безпеки її громадян.

В Україні задля вирішення проблеми з порушенням особистого життя в Інтернет просторі діє Закон України «Про захист персональних даних» з 2011 року [5]. В цьому законі регламентуються всі права, свободи та обов'язки суб'єктів-користувачів Інтернет простору на території України щодо зберігання, надавання, використання та захисту персональних даних.

В Україні захист персональних даних є повноваженням Омбудсмену та створено окремий Департамент у сфері захисту персональних даних. До повноважень Омбудсмена згідно зі 23 статтею Закону «Про захист персональних даних» входять повноваження з таких питань захисту, як отримання пропозицій та скарг користувачів інтернету, проведення перевірок, затвердження нормативних актів та визначення адміністративної відповідальності та притягнення порушника до суду у разі порушення прав і свобод суб'єкта в зв'язку з користуванням Інтернет ресурсів. [5].

Впровадження цифрових технологій послаблює захист приватного життя на масовому рівні. Одночасно на індивідуальному рівні право на захист персональних даних отримує все більшу увагу і регламентацію. Аналіз практики міжнародних органів показує, що проблема забезпечення прав людини в умовах розвитку цифрових технологій повинна розглядатися в більш широкому контексті, з урахуванням виникаючих соціальних і моральних проблем. Також, з огляду на законодавства української держави, треба надати більш значну міру санкцій за порушення особистого життя в Інтернет просторі.

Список використаної літератури

1. Правдиченко А. Персональні дані онлайн: проблеми регулювання та перспективи захисту, 2019. URL: <https://rpr.org.ua/news/personal-ni-dani-onlayn-problemy-rehulivannia-ta-perspektyvy-zakhystu/>
2. Резолюція, прийнята Генеральною Ассамблеєю ООН A/RES/68/167. 18.12.2013 г. URL: <http://undocs.org/ru/A/RES/68/167>
3. REGULATION (EU) 2016/679 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>
4. Commission proposes a comprehensive reform of data protection rules to increase users' control of their data and to cut costs for businesses. European Commission – Press release, 25 January 2012. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_12_46
5. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 р. № 524-IX // Відомості Верховної Ради України. – 2010 – № 23 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>